CYNGOR GWYNEDD
GWASANAETH RHEOLI LLYGREDD A THRWYDDEDU

DEDDF SEFYDLIADAU LLETYA ANIFEILIAID 1963

AMODAU TRWYDDED A CANLLAWIAU AR GYFER LLETYA CWN GARTREF

CYNGOR GWYNEDD
GWASANAETH GWARCHOD Y CYHOEDD

DEDDF SEFYDLIADAU LLETY ANIFEILIAID 1963

AMODAU TRWYDDEDU AR GYFER LLETYA CŴN YN Y CARTREF

CYNNWYS

1. AMODAU CYFFREDINOL
1.1 Arddangos Trwydded
1.2 Cymeradwyaeth gan yr Awdurdod

2. LLETY AC AMGYLCHEDD
2.1 Amgylchedd Domestig
2.2 Maint Ystafell
2.3 Blancedi
2.4 Tymheredd a Gwresogi
2.5 Golau
2.6 Awyru
2.7 Glanweithdra
2.8 Difa Pla
2.9 Gwaredu Gwastraff

3. DIET A MAETH
3.1 Bwyd a Diod
3.2 Paratoi Bwyd a Chyfleusterau Storio

4. YMDDYGIAD NORMAL
4.1 Cyfleusterau Hamdden
4.2 Goruchwyliaeth
4.3 Uchafswm y Cŵn a gaiff eu Lletya

5. IECHYD A LLES
5.1 Cofrestru gyda Milfeddyg
5.2 Rheoli Afiechydon a Brechiadau
5.3 Cyfleusterau Arwahanu
5.4 Gofynion Amrywiol
5.5 Cludo Cŵn
5.6 Diogelu rhag Tân
5.7 Diogelwch Offer Trydanol

6. CADW COFNODION
6.1 Cofrestru

7. DEDDF LLES ANIFEILIAID 2006
7.1 Meddyginiaeth Arferol
7.2 Cymdeithasu
7.3 Tagiau Adnabod Cŵn

ARGYMHELLIAD
Polisi Yswiriant

1. AMODAU CYFFREDINOL

1.1. Arddangos Trwydded

a. Rhaid arddangos copi o’r drwydded a’i hamodau cysylltiedig i aelodau’r cyhoedd mewn lleoliad amlwg i’r cyhoedd gael ei gweld, yn yr eiddo neu o gwmpas, neu raid iddynt fod ar gael i bob perchennog sy'n dod â'i gi/cŵn i'r llety.

1.2 Cymeradwyaeth gan yr Awdurdod

a. Oni nodir yn wahanol, mae’r amodau hyn yn berthnasol i bob adeilad ac ardal y mae gan gŵn fynediad iddynt ac/neu a ddefnyddir yn gysylltiedig â lletya cŵn.
b. Rhaid i ddeilydd y drwydded wneud asesiad o’r risgiau lletya yn cynnwys y risg i blant, neu risgiau a achosir gan blant, sy'n debygol o fod yn yr eiddo.
c. Ni fydd unrhyw gartref gyda phlant dan 5 mlwydd oed yn cael ei drwyddedu.
d Ni ddylid derbyn unrhyw gi sydd wedi’i gofrestru dan Ddeddf Cŵn Peryglus 1991 i’r llety.
e. Ni ddylid lletya cŵn bach dan 6 mis oes gyda chŵn eraill oni bai eu bod yn dod o’r un cartref.

2. LLETY AC AMGYLCHEDD

2.1 Amgylchedd Domestig

a. Rhaid i’r cŵn fyw yn y cartref fel anifeiliaid anwes y teulu. Ni ddylid adeiladu adeiladau, cewyll na rhedfeydd allanol.
b. Bydd gan yr eiddo ei fynediad ei hun ac ni ddylai gael mynediad a rennir e.e. grisiau cymydol.
c. Cyn belled ag y bo’n rhesymol ymarferol rhaid gwneud yn siŵr nad oes unrhyw beryglon ffisegol na chemegol all achosi niwed i’r cŵn ym mhob ardal/ystafell yn y cartref ble y mae gan gŵn fynediad iddynt.
d. Rhaid cael mynediad uniongyrchol i ardal addas tu allan. Dim ond perchennog y tŷ ddylai ddefnyddio’r ardal/ardd (ni ddylid ei rhannu gyda phreswylwyr eraill).

2.2 Maint Ystafell

a. Rhaid sicrhau bod digon o le i gadw’r cŵn ar wahân os oes angen.
b. Rhaid i’r gosodiad alluogi i bob ci allu dewis p'un ai i weld ci arall ai peidio.

2.3 Blancedi

a. Rhaid annog cleientiaid i ddarparu blancedi i bob ci eu hunain.
b. Rhaid cadw pob ardal gysgu cŵn yn lân a sych.

2.4 Tymheredd a Gwresogi

a. Rhaid i gyfleusterau gwresogi ac oeri fod ar gael yn yr amgylchedd domestig a'u defnyddio yn unol â gofynion pob ci unigol.
b. Rhaid i ddarn o'r ardal gysgu sicrhau bod y ci yn gallu mwynhau isafswm tymheredd o 10°C ac uchafswm tymheredd o 26°C.
c. Yn yr ardal arwahanu, rhaid sicrhau bod yna fodd cynnal y tymheredd ar lefel sy'n addas i gyflwr y ci ac yn ddibynnol ar gyngor milfeddygol. Fodd bynnag, ni ddylid gadael i'r tymheredd yn yr ardal arwahanu godi uwchlaw 26°C neu ddisgyn o dan 13°C.
d. Rhaid i ddeiliaid trwyddedau sicrhau bod ffynonellau gwres yn ddiogel ac yn cydymffurfio â'r holl ofynion rheolaethol ar gyfer y cŵn a'r bobl sy'n gweithio yno.

2.5 Golau

a. Rhaid darparu golau i ardaloedd hamdden a chysgu fel bod pob rhan yn hawdd i'w gweld. Dylai hwn fod yn olau naturiol ble bo'n ymarferol. Mae angen diffodd golau yn ystod y nos er mwyn caniatáu patrymau cysgu cywir.

2.6 Awyru

a. Rhaid darparu system awyru i bob ardal fewnol heb greu gormod o ddrafftiau yn yr ardal gysgu. Rhaid iddo hefyd allu rheoli newidiadau mewn tymheredd.

2.7 Glanweithdra

a. Rhaid cadw pob ardal y mae gan gŵn fynediad iddi, yn cynnwys y gegin ac ati, yn lân ac yn rhydd o faw a llwch a dylid eu cadw mewn cyflwr sy'n addas i allu rheoli afiechydon a chreu awyrgylch gyfforddus i'r cŵn.
b. Rhaid clirio'r holl garthion a deunyddiau wedi'u baeddu o'r ardaloedd a ddefnyddir gan gŵn o leiaf unwaith y diwrnod, ac yn amlach os oes angen.

2.8 Difa Pla

a. Rhaid cymryd camau i leihau'r risgiau a achosir gan gnofilod, pryfed a phla eraill yn y cartref. Rhaid ymdrin â phlâu o'r fath heb oedi drwy ddefnyddio cynnyrch milfeddygol addas er mwyn cael gwared ar unrhyw bla.

2.9 Gwaredu Gwastraff

- **a.** Rhaid darparu cyfleusterau ar gyfer derbyn, storio a chael gwaredu ar bob gwastraff yn briodol.
- **b.** Rhaid cymryd gofal penodol i ddidoli gwastraff clinigol a gesglir o ganlyniad i driniaeth ac ymdrin â chŵn gydag afiechydon heintus.
- **c.** Rhaid cytuno ar gyfleusterau gwaredu gwastraff anifeiliaid gyda'r Awdurdod Trwyddedu.

3. DIET A MAETH

3.1 Bwyd a Diod

- **a.** Rhaid i bob ci gael cyflenwad digonol o fwyd addas yn unol â chyfarwyddyd y cleient.
- **b.** Rhaid sicrhau bod dŵr yfed ffres ar gael bob amser a bod y powlenni yfed yn cael eu glanhau bob dydd. Rhaid newid y dŵr o leiaf unwaith y dydd.
- **c.** Rhaid i bob ci gael ei bowlen ei hun.
- **d.** Rhaid i bowlenni bwyta ac yfed fod yn hawdd i'w glanhau a'u diheintio er mwyn atal trawshalogi. Rhaid glanhau powlenni bwyd ar ôl pob pryd.

3.2 Paratoi Bwyd a Chyfleusterau Storio

- **a.** Rhaid darparu bocsys aerdyn er mwyn storio bwyd sych.
- **b.** Rhaid i fwyd heb ei goginio a thuniau bwyd ar eu hanner gael eu storio yn yr oergell mewn cynhwyswyr gorchuddiedig sydd ddim yn fetel nac yn gollwng.
- **c.** Dylid cadw cyflenwadau mawr o fwyd mewn cynhwyswyr na all fermin fynd atynt.

4. YMDDYGIAD NORMAL

4.1 Cyfleusterau Hamdden

- **a.** Rhaid mynd â cŵn am dro/gadael iddynt redeg yn unol â dymuniadau eu perchnogion.
- **b.** Dylai cŵn fod ar dennyn os ydynt yn mynd oddi ar yr eiddo oni bai bod eu perchennog wedi rhoi caniatâd ysgrifenedig iddynt gael mynd am dro/rhedeg heb dennyn.
- **c.** Rhaid i'r ardal hamdden/gardd yr eiddo ac unrhyw ardal arall y mae gan gŵn fynediad iddi fod yn hollol ddiogel a saff.
- **d.** Rhaid cael ffensys digonol er dibenion diogelwch i atal cŵn rhag dianc a'u cadw'n ddiogel heb unrhyw wrthrychau neu allwthiadau siarp neu beryglus.
- **e.** Rhaid i'r giatiau fod yn ddiogel.

4.2 Goruchwyliaeth

a. Rhaid i berson addas a phriodol gyda’r profiad perthnasol fod ar gael bob amser i oruchwylio ac ymdrin ag argyfyngau pan gaiff cŵn eu lletya yn yr eiddo.
b. Rhaid ymweld â’r cŵn yn rheolaidd fel bo’r angen er mwyn eu hiechyd, diogelwch a lles.
c. Dim ond pobl dros 16 oed a ganiateir i fynd â’r cŵn am dro mewn llefydd cyhoeddus heb oruchwyliaeth.

4.3 Uchafswm y Cŵn a gaiff eu Lletya

a. Nodir uchafswm y cŵn a gaiff eu lletya ar unrhyw adeg ar y drwydded ac ni ddylid lletya mwy na hynny na mwy na 6 chi dan unrhyw amgylchiadau.
b. Pennir yr uchafswm o gŵn a gaiff eu lletya gan gyfleusterau’r eiddo.
c. Bydd nifer y cŵn yn cael ei leihau os na fydd modd cydymffurfio gyda gofynion eraill y drwydded.
d. Efallai y bydd cŵn a ddaw o’r un cartref yn cael eu lletya gyda’i gilydd ar yr un pryd cyn belled bod eu natur, eu cymdeithasgarwch a'u profiad o gael eu lletya yn y gorffennol yn cael eu hasesu i sicrhau bod y trefniant yn addas a'u bod wedi cael caniatadau amrywiol eu perchnogion.
e. Ni ddylid lletya cŵn gydag unrhyw gath oni bai eu bod yn byw gyda’i gilydd yn yr un cartref.
f. Os oes yna gi neu gath eisoes yn preswylio yn y cartref, rhaid cael caniatâd ysgrifenedig gan berchnogion y ci sy’n cael ei letya ar ôl sesiwn ymgyfarwyddo.

5. IECHYD A LLES

5.1 Cofrestru gyda Milfeddyg

a. Rhaid i bob sefydliad lletya gofrestru gyda phractis milfeddygon a sicrhau bod manylion llawn ar gael i’r Awdurdod Trwyddedu.
b. Rhaid cael gwybod pwy yw practis milfeddygon y cleientiaid eu hunain a chysylltu â hwy os oes angen.
c. Rhaid gofyn am gyngor gan filfeddyg os oes arwydd o afiechyd, anaf neu salwch. Rhaid dilyn unrhyw ganllawiau a roddir gan filfeddyg ar gyfer triniaeth i unrhyw gi sy’n sâl neu wedi’i anafu.
d. Rhaid hysbysu’r Awdurdod Trwyddedu o farwolaeth unrhyw anifail yn yr eiddo.
e. Rhaid i Ddeilydd y Drwydded wneud trefniadau i’r corff gael ei storio yn eiddo practis y milfeddyg tan mae’r perchnogion yn dychwelyd.

5.2 Rheoli Afiechydon a Brechiadau

a. Rhaid cymryd rhagofalon digonol er mwyn atal a rheoli afiechydon heintus a pharasitiaid rhag lledaenu ymhlith cŵn, staff ac ymwelwyr.
b. Rhaid i berchnogion cŵn sy’n cael eu lletya ddod â chofnod o’r brechiadau a gymeradwywyd gan filfeddygon a gawsant yn erbyn clefyd y cŵn, *kennel cough*, hepatitis, *parvovirus*, leptosbirosis ac afiechydon perthnasol eraill.

c. Rhaid cymryd rhagofalon er mwyn atal chwain, trogod, parasitiaid perfeddol a pharasitiaid eraill rhag lledaenu ymhlith cŵn a gaiff eu lletya a chŵn sydd eisoes yn preswylio yn yr eiddo; rhaid i hyn gynnwys trin y llety yn rheolaidd. Rhaid cadw prawf o'r holl driniaethau rheolaidd ac argyfwng ar gyfer parasitiaid.

d. Ar ôl cyfnod o afiechyd heintus yn ystod unrhyw arhosiad, rhaid i'r eiddo gael cyfnod rhesymol o gwarantin cyn derbyn unrhyw anifeiliaid newydd i aros. Pennir y cyfnod hwn gan yr Awdurdod Trwyddedu fel y cytunir arno gyda'u milfeddyg awdurdodedig.

5.3 Cyfleusterau Arwahanu

a. Rhaid i gyfleusterau arwahanu fod ar gael a chydymffurfio â'r amodau trwyddedu eraill ond rhaid iddynt hefyd fod ar wahân yn ffisegol oddi wrth lety eraill ar gyfer cŵn.

b. Rhaid i gyfleusterau digonol fod ar gael i atal afiechydon heintus rhag lledaenu rhwng cŵn a gaiff eu cadw ar wahân a chŵn eraill.

c. Rhaid i fesurau bioddiogelwch effeithiol fod yn eu lle a'u bod yn cael eu deall.

d. Rhaid i Ddeilydd y Drwydded hysbysu'r Awdurdod Trwyddedu ar y diwrnod gwaith nesaf os oes ci yn dangos arwyddion o afiechyd heintus.

5.4 Gofynion Amrywiol

a. Rhaid i focs cymorth cyntaf digonol ar gyfer cŵn fod wrth law ac ar gael ar y safle.

b. Ni ddylid lletya cŵn a geist cyfain sy'n cynheica neu eist fydd yn cynheica yn ystod y cyfnod lletya gyda'i gilydd.

c. Os fydd ci yn dianc neu'n mynd ar goll o ofal deilydd trwyddedig i letya cŵn, rhaid iddynt hysbysu'r Awdurdod Trwyddedu cyn gynted y bo'n ymarferol gwneud hynny a heb unrhyw oedi.

d. Rhaid darparu manylion llawn y dyddiad, yr amser, y lleoliad a'r amgylchiadau ynglŷn â'r digwyddiad, disgrifiad o'r ci, manylion llawn y perchennog ac unrhyw gamau gweithredu adferol a gymerwyd gan ddeilydd y drwydded.

e. Rhaid i berthynas, ffrind neu gymydog o fewn pum munud o amser teithio o'r cartref gael set o allweddi sbâr a mynediad i'r eiddo rhag ofn y bydd argyfwng. Rhaid i'r manylion hyn fod ar gael i'r Awdurdod Trwyddedu.

5.5 Cludo Cŵn

a. Rhaid i ddeiliaid trwyddedau sy'n cynnig gwasanaeth casglu a danfon sicrhau bod y cerbydau a ddefnyddir yn cydymffurfio â rheoliadau presennol sy'n ymwneud â Lles Anifeiliaid wrth gael eu Cludo.

5.6 Diogelu rhag Tân

a. Rhaid cael cynllun argyfwng tân a gwacáu yn ei le.

b. Rhaid cael dulliau digonol i allu hysbysu pawb os oes tân neu unrhyw argyfwng arall.

c. Rhaid cynnal a chadw offer diffodd tân a chanfodyddion yn briodol a'u gosod mewn mannau priodol. Mae angen gwasanaethu neu newid diffoddwyr tân fel bo'r angen.

d. Ni ddylid gosod offerynnau gwresogi mewn lleoliad neu fodd ble gallant beri risg tân neu risg i gŵn.

e. Dylid cymryd rhagofalon er mwyn atal unrhyw ddeunydd gronni allai beri risg tân.

f. Rhaid i breswylydd yr eiddo fod yn ymwybodol o leoliad y cŵn yn yr eiddo bob amser.

g. Rhaid i Ddeilydd y Drwydded gael trefniadau addas ar gyfer lletya cŵn dros dro os pennir nad yw'r eiddo trwyddedig yn addas i fyw ynddo.

5.7 Diogelwch Offer Trydanol

a. Rhaid i chi sicrhau bod yr holl systemau trydanol wedi'u hadeiladu a'u cynnal a'u cadw'n ddigonol er mwyn atal peryglon yn unol â Rheoliadau Trydan yn y Gwaith 1989.

6. CADW COFNODION

6.1 Cofrestru

a. Rhaid cadw cofrestr o'r holl gŵn a gaiff eu lletya. Rhaid i'r wybodaeth a gedwir gynnwys yr hyn a ganlyn:

- dyddiad cyrraedd
- enw'r ci, ynghyd ag unrhyw farc adnabod arall megis rhif microsglodyn neu datŵ
- disgrifiad, brîd, oedran a rhyw'r ci
- enw, cyfeiriad a rhif ffôn y perchennog neu'r gofalwr
- enw, cyfeiriad a rhif ffôn y person cyswllt yn ystod y cyfnod lletya
- enw, cyfeiriad a rhif ffôn milfeddyg y ci
- amcan a gwir ddyddiad gadael, gofynion iechyd, lles a maeth
- manylion am faint a gweinyddiad unrhyw feddyginiaeth ar bob achlysur y caiff ei gweini

b. Rhaid gwneud yn siŵr bod y cofnodion ar gael ac yn cael eu cadw am o leiaf 24 mis. Rhaid eu cadw mewn modd sy'n galluogi swyddog awdurdodedig gael mynediad hawdd at wybodaeth o'r fath.
c. Os yw cofnodion yn cael eu cadw ar gyfrifiadur, rhaid cadw copi caled.
d. Yn ogystal, rhaid i'r gofrestr fod ar gael i aelodau staff y sefydliad bob amser.

7. DEDDF LLES ANIFEILIAID 2006

7.1 Meddyginiaeth Arferol

a. Rhaid i berson cymwys ac addas weini meddyginiaeth i unrhyw gi a gaiff ei letya sydd angen meddyginiaeth neu driniaeth arferol/ddyddiol.
b. Rhaid logio a thrafod yn llawn faint o feddyginiaeth a pha mor aml y dylid ei gweini cyn arhosiad y cŵn.

7.2 Cymdeithasu

a. Rhaid i bob anifail gael y cyfle i ryngweithio a chael eu hysgogi'n ddyddiol.

7.3 Tagiau Adnabod Cŵn

a. Rhaid i gŵn wisgo coler a thag adnabod yn ystod cyfnod eu lletya. Rhaid i'r tag arddangos enw, cyfeiriad a rhif ffôn yr eiddo lletya.

<u>ARGYMHELLIAD</u>

Polisi Yswiriant

Argymhellir yn gryf bod gan bob sefydliad lletya sicrwydd yswiriant cynhwysfawr ac addas.